

Lausunto Salon kaupungin käytöstä poistetun Särkisalons kaatopaikan jälkitarkkailun lopettamisesta sekä maankaatopaikan toiminnan lopettamisesta ja luvan rauettamisesta

Rakennus- ja ympäristölautakunta 12.06.2024 § 76
3300/11.01.00.01/2021

Valmistelijat ympäristönsuojelusuunnittelija Miina Fagerlund, miina.fagerlund@salo.fi, 02 778 6694, ympäristönsuojelutarkastaja Janette Lessig-Lajanne, janette.lessig@salo.fi, 02 778 7806, ympäristönsuojelutarkastaja Anne Himberg, anne.himberg@salo.fi, 02 778 7802

Etelä-Suomen aluehallintovirasto ESAVI/944/2024 pyytää Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Särkisalons suljetun kaatopaikan tarkkailujen lopettamisesta sekä maankaatopaikan toiminnan lopettamisesta ja luvan rauettamisesta. Lausunto on pyydetty toimittamaan viimeistään 10.6.2024. Lausunnon antamiselle on saatu jatkoaikaa 19.6.2024 asti.

Salon kaupungin Infrapalvelualue on esittänyt Etelä-Suomen aluehallintovirastolle käytöstä poistetun Särkisalons kaatopaikan pinta- ja pohjavesien tarkkailun lopettamista. Lopetusehdotuksen mukaan kaatopaikan vaikutuksista ei ole havaittu tutkimusten yhteydessä selviä viitteitä ja siksi tarkkailut voidaan ehdotuksen mukaan lopettaa.

Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat sähköisesti osoitteessa <https://ylupa.avi.fi/fi-FI/asia/2666511>.

Särkisalons kaatopaikan jälkitarkkailun lopettaminen edellyttää ympäristöluvan muutoshakemuksen tekemistä Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, joka on asiassa toimivaltainen lupaviranomainen. Valvontaviranomaisena ELY-keskuksella on mahdollisuus hyväksyä muutoksia ympäristöluvan mukaiseen tarkkailuun, mutta ELY-keskus ei voi myöntää lupaa lopettaa tarkkailua kokonaan, ennen lupapäätöksissä asetetun 30 vuoden vähimmäisajan kulumista.

Särkisalons kaatopaikka

Särkisalons kaatopaikka sijaitsee maantien 1823 eteläpuolella Särkisalons keskustaajaman ja Förbyn taajaman välillä kiinteistöllä 734–785–1–41 osoitteessa Särkisalontie 942, 25630 Särkisalo. Kaatopaikka sijaitsee koillis-lounaissuuntaisen kallioselänteen lounaissuuntaan viettävässä rinnemaastossa. Kaatopaikka on otettu käyttöön vuonna 1965 ja käyttö lopetettiin vuonna 1999.

Kaatopaikan päällä on ollut puhtaiden ylijäämämaiden maankaatopaikka, jolla oli Lounais-Suomen ympäristökeskuksen ympäristölupapäätös (Dnro 0299Y0279-121, 27.11.2000). Ympäristölupavalvonta on siirretty Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Särkisalons kaatopaikalla on Lounais-Suomen ympäristökeskuksen 2.3.1998 myöntämä ympäristölupa (dnro 0296Y1346, nro 26 YS). Luvan mukaan kaatopaikan vaikutuksia on tarkkailtava käytöstä poistamisen jälkeen vähintään 30 vuotta ellei lupaviranomainen tarkkailutulosten perusteella muuta päätä.

Kaatopaikan perustilaselvityksen yhteydessä 20.11.1998 esitetty jälkitarkkailuohjelma on hyväksytty Lounais-Suomen ympäristökeskuksen päätöksellä 22.6.1999 (Dnro 0296Y1346-121). Esitettyyn ohjelmaan lisättiin muun muassa pohjavesien tarkkailu alueen eteläpuolelle

asennettavasta pohjavesiputkesta. Lisäksi pintavesinäytteet tuli ottaa vähintään kolme kertaa vuodessa.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen 8.1.2014 muutosehdotuksesta antaman lausunnon perusteella kaatopaikan tarkkailua on tehty vuodesta 2014 lähtien kaksi kertaa vuodessa. Lisäksi metallipitoisuudet paikassa P1 on analysoitu joka kolmas vuosi, ja lähtevän veden virtaama on voitu tai mitata muulla tavalla kuin mittapadolla. Kaatopaikan lounaispuolella sijaitsevaa kaivoa on voinut käyttää korvaamaan aikaisemmassa päätöksessä mainittu pohjavesiputki.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen 23.10.2015 antaman lausunnon perusteella kaatopaikkakaasujen tarkkailu on lopetettu. Varsinais-Suomen ELY-keskus hyväksyi tarkkailusta tehdyn muutosehdotuksen (4.9.2019) 2.12.2019 antamallaan lausunnolla. Vuodesta 2020 lähtien pintavesien tarkkailusta (P1, P2) jätettiin pois kiintoainepitoisuuden, CODMn-arvon ja bakteerien määritykset. Pohjavesien osalta (A) jätettiin pois CODMn ja bakteerit.

Kaatopaikka-alueen vedet virtaavat kaatopaikan lounaispuolelta lähtevään ojaan.

Valmistelijoiden ehdotus:

Tarkkailun lopetusta esitetään viitaten vuosien 2011-2023 tarkkailuohjelman mukaisiin pinta- ja pohjavesien tarkkailutuloksiin. Lopetusesityksen mukaan kaatopaikan vaikutuksista ei ole selviä viitteitä alueen pinta- ja pohjavesissä.

Salon ympäristönsuojelun tulkinnan mukaan kaatopaikan vaikutus näkyy alueen pinta- ja pohjavesissä verrattuna pinta- ja pohjavesien luontaisiin ainepitoisuuksiin ja sähkönjohtavuuteen. Kaatopaikan vaikutus näkyy alueen pinta- ja pohjavesissä noin 10-kertaisina ammoniumtyppi-, kokonaistyyppi- ja kloridipitoisuuksina sekä sähkönjohtavuutena. Kaatopaikan vaikutus näkyy pohjavedessä heikommin kuin pintavesissä.

Salon ympäristönsuojelu ei puolla pinta- ja pohjavesien tarkkailun lopettamista.

Ennen tarkkailujen lopettamista Salon ympäristönsuojelu suosittelee tekemään selvityksen, miten kaatopaikan sulkemistoimenpiteet ovat toteutettu ja onnistuneet, koska riittämättömät sulkemistoimenpiteet voivat lisätä kaatopaikan ympäristö- ja terveysriskejä vielä vuosikymmeniä sulkemisen jälkeen.

Särkisalon ylijäämämaiden maankaatopaikan ympäristölupa voidaan rauettaa hakemuksesta, kun toimita on lopetettu ja jälkitoimet on tehty hyväksytysti. Asian ratkaisee Salon rakennus- ja ympäristölautakunta. Luvanvaraisen toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten mukaisista tarvittavista toimita pilaantumisen ehkäisemiseksi, toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta puoltaa Särkisalon käytöstä poistetun kaatopaikan pinta- ja pohjavesien jälkitarkkailun harventamista nykyisestä. Tarkkailussa havaitut kuormitukset viittaavat tavanomaista hajakuormitusta voimakkaampaan kuormituslähteeseen, mutta tulokset eivät merkittävästi poikkeaa muussa ympäristönsuojelun valvonnassa hyväksytyistä kuormitusarvoista. Myös vertailussa käytettävät luontaiset pitoisuudet vaihtelevat luonnostaan eri alueilla. Kaatopaikan seurantapisteyden pintavesien ammoniumtyppipitoisuus on vaihtelusta huolimatta laskusuunnassa.

Muilta osin rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle valmistelun mukaisen lausunnon Salon kaupungin käytöstä poistetun Särkisalon kaatopaikan pinta- ja pohjavesien tarkkailujen lopettamisesta.

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tiedoksianto

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Lounais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue
Salon kaupunki, Infrapalvelualue